

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 6

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 28 september 2023

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Lokaal Energie- en Klimaatpact (LEKP) 2.1 - Subsidies

Klimaatverandering is een alomtegenwoordig en groeiend probleem waarvan de gevolgen steeds vaker zichtbaar worden: droogte, extreme weersomstandigheden, hittegolven, overstromingen, etc. De Europese Unie heeft de doelstelling aangenomen om tegen 2050 het eerste klimaatneutrale continent te zijn.

Vlaanderen werkt daaraan met zowel een bottom-up als top-down approach en acht lokale besturen daartoe cruciale actoren. De Vlaamse overheid staat in voor algemene maatregelen, wettelijke en financiële impulsen, kennisverspreiding, communicatie en dergelijke meer. De lokale besturen staan dan weer dicht bij de plaatselijke spelers en hebben meer invloed op lokale projecten. Om de Europese doelstellingen te behalen, is het dan ook wezenlijk dat beide niveaus de handen in elkaar slaan.

Dientengevolge nam Vlaanderen in 2021 het Lokaal Energie- en Klimaatpact tussen de Vlaamse Regering en Vlaamse steden en gemeenten aan. Dat Pact bestaat uit vier werven, elk met individuele doelstellingen. Intussen werden al drie versies aangenomen (1.0, 2.0 & 2.1) waarbij de individuele doelstellingen telkens werden aangescherpt. De eerste versie werd door 295 gemeenten ondertekend, voor versie 2.1 bedraagt dat cijfer echter nog maar 19.

Pact 2.1 is een aanscherping van werf 2 'Verrijk je wijk (Renovatie, Hernieuwbare energie)' en voegde de volgende doelstellingen toe:

- realisatie van minstens één thematisch wijkverbeteringscontract waarbinnen een collectieve renovatie wordt gefaciliteerd voor einde 2025. Een thematisch wijkverbeteringscontract kenmerkt zich door vier elementen; (i) het is gericht op de uitvoering van een collectieve renovatie, (ii) het betreft een nieuwe samenwerkingsvorm, (iii) binnen een specifieke wijk, (iv) met oog voor sociale diversiteit;
- opmaak van een voorgesteld renovatietraject op maat van elke bewoner waar de klimaattafel georganiseerd werd, voor 50 per 1.000 huishoudens en dit voor einde 2025;
- een verdubbeling en versnelling voor de doelstelling: '1 coöperatief/participatief hernieuwbaar energieproject per 500 inwoners tegen 2030': minstens 36 kWp in plaats van 18 kWp per 500 inwoners, waarvan 18 kWp per 500 inwoners wordt gerealiseerd voor einde 2025;
- toegang tot de activiteiten van een energiegemeenschap operationaliseren voor 1 per 500 inwoners voor einde 2025.

Graag alle data in Excel ter beschikking stellen.

1. Beschikt de minister over een overzicht van alle gemeenten per doelstelling? Graag een overzicht per jaar, per doelstelling vanaf 2021 per gemeente, met vermelding van provincie en per provincie, telkens onder vermelding van het respectieve aantal thematische wijkcontracten; opgemaakte renovatietrajecten; (behaalde verdubbelingen van) hernieuwbare energieprojecten en geoperationaliseerde toegangen tot de activiteiten van een energiegemeenschap, telkens met vermelding van voldaan percentage.
2. De inbreng van het lokale bestuur kan op verschillende wijzen plaatsvinden.

Merkt de minister daarin bepaalde trends of best practices?
3. Tot op heden tekenden slechts 19 gemeenten in op Pact 2.1.
 - a) Hoe staat de minister tegenover de huidige resultaten?
 - b) Hoe staat de minister tegenover de cijfers uit vraag 1?
 - c) Acht de minister het nodig om bijkomende maatregelen en stimuli te implementeren?

Zo ja, graag plan van aanpak, timing en budget.

Zo niet, verwacht de minister de doelstellingen te bereiken?
 - d) Trad de minister al in overleg met of ontving de minister al enige reactie van de relevante sector of belangenorganisaties?

Zo ja, wat is daarvan het resultaat en hoe zal de minister ermee aan de slag gaan?

Zo niet, plant de minister dergelijke consultatie?
4. LEKP 2.1 fungeert na de energiecrisis tevens als herinnering om versie 1.0 en 2.0 te ondertekenen. Er werd voorzien in een budget van 16 miljoen euro. (9 miljoen voor 2023 en 7 miljoen voor 2024).
 - a) Kan de minister een overzicht geven per gemeente van hoe deze middelen tot op heden verdeeld werden?
 - b) Acht de minister dit budget voldoende of voorziet hij in een stijging? Desgevallend graag timing en budget.
 - c) Ontving de minister enige reactie omtrent de toereikendheid van de subsidie van de lokale besturen die op LEKP 2.1 intekenden?
5. Zal de minister inzetten op een toename van het aantal gemeenten die Pact 2.1 ondertekenden? Graag plan van aanpak, timing en budget.
6. Werden al andere projectsubsidies toegekend ter ondersteuning van deze doelstelling?
 - a) Graag een overzicht voor elke subsidie met vermelding van welke gemeenten hieraan deelnamen (per provincie), hoeveel zij ontvingen, desgevallend ook per

jaar. Indien van toepassing ook met vermelding van de gemeenten die de subsidie aangevraagd hebben, maar geweigerd werden.

- b) Ziet de minister enige correlatie tussen deze toegekende subsidies en het behalen van bovenvermelde eerste doelstelling?
- c) Wat leert de minister uit die analyse?
- d) Acht de minister een herhaling of bijkomende dergelijke subsidies wenselijk? Zo ja, graag plan van aanpak, timing en budget.

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 6 van 28 september 2023

van **BRECHT WARNEZ**

1. Aangezien ik momenteel nog niet over de benodigde cijfers beschik, is het niet mogelijk om een gedetailleerd overzicht op te stellen per doelstelling. Voor de cijfers van de coöperatieve/participatieve energieprojecten verwijs ik naar het antwoord op uw SV nr. 447.
2. De intekendeadline voor LEKP 2.1 verstreek op 5 oktober 2023. Steden en gemeenten hebben dus nog niet gerapporteerd en er is nog geen zicht op best practices.
3. Allereerst wil ik het actueel cijfer van LEKP-ondertekenaars meegeven. Op 11 september 2023 ondertekenden 73 gemeenten LEKP 2.1.
 - a) Hiervoor verwijs ik naar het antwoord op vraag 1.
 - b) Hiervoor verwijs ik naar het antwoord op vraag 1.
 - c) Gezien de recente lancering van het pact en de intekendeadline ben ik niet van plan bijkomende maatregelen te implementeren. Wel blijf ik inzetten op de geplande ondersteunende stimuli, zoals het opzetten van technische assistentiehubs die lokale besturen juridisch, operationeel en technisch moeten ondersteunen bij het opstarten van energiegemeenschappen in hun gemeente, het ondersteunen van het project Digital Twin dat de wijkrenovatietool zal lanceren, en het 100 Wijken Platform.
 - d) Dit ben ik niet van plan.
4.
 - a) We hebben nog geen zicht op de huidige verdeling van de middelen over de intekenaars.
 - b) Ik acht het budget van 16 miljoen euro voldoende en daarom heb ik dit ook begroot voor het LEKP. Van de intekenaars wordt immers verwacht dat zij de verkregen subsidies aan 50% cofinancieren.
 - c) De eerste rapportages moet ik nog ontvangen dus hier kan ik nog niet op antwoorden.
5. Ik zal hier niet verder op inzetten.
6. Ik kende nog geen verdere aparte of nieuwe projectsubsidies toe die bijdragen aan de doelstellingen van het LEKP 2.1.